

Rahaston perustaminen metsänmyyntituloille

Ympäristölautakunta 20.05.2025 § 60

Metsäsuunnitelmassa vuosittain tehtävät puukaupat ja niistä arvioitu saatava tulo on jaettu suhteellisen tasaisesti eri vuosien välille, mutta puukaupoissa yleisesti oleva kahden (2) vuoden korjuuaika aiheuttaa suurta hajontaa siihen, milloin suoritukset tosiasiallisesti tilitetään myyjälle. Suoritukset puukaupoista maksetaan ennakkomaksua lukuun ottamatta vasta sitten kun korjuu on suoritettu. Tästä aiheutuu se, että esimerkiksi vuonna 2025 tehdyistä puukaupoista tuloja kertyy vuosille 2025, 2026 sekä 2027 ja kullekin vuodelle muodostuvia tuloja on vaikea ennakoida. Kaupasta saatavien tulojen jakautumisessa eri vuosien välillä voi olla merkittäviä eroja riippuen kuviodien koosta, tyypistä (avohakkuu, harvennus tai ensiharvennus) ja niiden jakaantumisesta kesä- ja talvikorjuukohteisiin.

Tästä syystä metsäomaisuudesta saatavat hakkuutulot jakautuvat epätasaisesti eri vuosien välille ja niiden ennakoiminen talousarviossa on haastavaa.

Yhtenä vaihtoehtona voisi olla rahaston tai jonkin muun vastaavan perustaminen, jonne metsän myyntitulot ohjattaisiin. Rahastosta olisi tuloutettavissa kunnalle tuloja tasainen ja ennakoitavissa oleva vuosittainen määrä.

Asian valmistelija

tekninen johtaja Jorma Berg, jorma.berg@tohmajarvi.fi, puh. 040 105 4201

Esittelijä

tekninen johtaja Berg Jorma, jorma.berg@tohmajarvi.fi, puh. 040 105 4201

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta esittää kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus selvittää rahaston tai muun vastaavan mekanismin perustamista metsänmyyntituloille, jolla metsänmyyntitulot saataisiin tuloutettua kunnalle tasaisesti ja ennakoitavasti.

Päätös

Hyväksyttiin esittelijän päätösehdotuksen mukaisesti.

Kunnanhallitus 18.08.2025 § 162
129/02.05.06/2025

Kunnan taseen laatimista koskevan yleisohjeen mukaan muut rahastot kuin lahjoitusrahastot ovat kunnan vapaaehtoisesti perustamia yleiskatteellisia rahastoja. Tavanomaisen toiminnan menojen kattamiseen tarkoitettua omaa rahastoa ei voida pitää hyvän kirjanpitotavan mukaisena.

Yleiskatteiselle rahastolle ei ole taseessa eriytetty omia varoja vaan se sisältyvät kunnan taseen eriin. Ainoastaan rahaston pääoma esitetään erikseen kunnan taseessa omassa pääomassa.

Kirjanpidossa rahastosta on mahdollista tehdä eriytetty taseyksikkö tai liikelaitos, jolloin varat ja pääomat ovat erotettavissa kunnan muista varoista ja pääomista. Rahaston varat ja pääomat esitetään taseessa aina niiden luonteen mukaisessa erässä.

Kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston kunnan ja kuntayhtymän tuloslaskelman laatimista koskevan yleisohjeen mukaan hyvän kirjanpitotavan mukaisesti rahastoon siirto voidaan pääsääntöisesti kirjata vain niissä rajoissa, jotka tilikauden tulos tekee mahdolliseksi.

Kunnan ja kuntayhtymän eriytetyn liiketoiminnan kirjanpidosta ja tilinpäätöksestä annetun yleisohjeen mukaan kunnan liikelaitoksen positiivisesta tuloksesta voidaan tehdä investointivaraus tai rahastoon siirto kunnan kertyneiden ylijäämien määrään, vaikka kunnan tilikauden tuloslaskelma osoittaa alijäämää. Muutoin investointivaruksen ja rahastojen kirjaamisessa noudatetaan kunnan yleisohjetta tuloslaskelman laatimisesta.

Muun oman rahaston säännönmukainen kartuttaminen ja käyttö kirjataan tuloslaskelman kautta. Kunnan ja kuntayhtymän taseen laatimista koskevan yleisohjeen mukaan kunnan omaa rahastoa kartutetaan tilikauden positiivisesta tuloksesta tuloslaskelman erää Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+) lisäämällä ja käytetään em. erää vähentämällä. Tuloja ei siten kirjata suoraan rahaston lisäykseksi eikä menoja rahaston vähennykseksi, vaan rahaston kartuttamista ja käyttöä koskevat kirjaukset esitetään erikseen tuloksenkäsittelyerissä. Rahastoa voi kartuttaa tilikaudella kuitenkin enintään kunnan positiivisen tuloksen verran.

Talousarviossa toimialaa koskeva valtuuston hyväksymä sitovuustaso on toimintakate. Tuloslaskelmassa toimintakate on ennen erää Rahastojen lisäys tai vähennys, joten rahastokirjauksilla ei voida vaikuttaa toimialan käyttötalouden metsänmyyntitulojen tasaamiseen tai ennakoiwaan tuloutukseen.

Asian valmistelija

talouspäällikkö Tuula Pieviläinen, tuula.pievilainen@tohmajarvi.fi, puh. 040 105 4033

Esittelijä

kunnanjohtaja Mikko Löppönen, mikko.lopponen@tohmajarvi.fi, puh. 040 105 4001

Päätösehdotus

Kunnanhallitus toteaa, että metsänmyyntitulojen tasaaminen rahastolla tai muulla mekanismilla on vastoin hyvää kirjanpitotapaa. Kunnanhallitus päättää olla selvittämättä rahaston tai muun vastaavan mekanismin perustamista metsänmyyntituloille tuloksen vuosittaista tasaamista varten.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.
